

////////////////////////////////////

Toekomstige inspecties in de bijzondere jeugdzorg - Uitgeschreven presentatie kwaliteitsdag 21/10/2016 – Zorginspectie

////////////////////////////////////

Vanaf 2017 kunnen erkenningen en vergunningen immers voor onbepaalde duur worden toegekend. Het vaste stramien van een 6-jarige erkenningscyclus valt weg, dus voelden we bij ZI nood aan een nieuwe structuur in de opvolging van de sector.

1. Algemene krijtlijnen

Zorginspectie hanteert verschillende vormen van toezicht:

- 1) basistoezicht
- 2) thematische inspectierondes
- 3) opvolgingstoezicht
- 4) incidenteel toezicht

- Het basistoezicht beoogt een continue aanwezigheid in de sector om zicht te blijven houden op de basiskwaliteit van de voorzieningen. Het gaat om een permanent en systematisch basistoezicht, waarbij wordt bewaakt dat elke afdeling van een organisatie minstens één inspectie krijgt in een nog te bepalen periode. Het gaat om een dynamisch basistoezicht: we gaan ervan uit dat van elke thematische 'ronde' een aantal 'basis'vragen kunnen behouden worden in het basistoezicht, omdat ze te belangrijk zijn om los te laten, omdat we de aandacht ervoor levend willen houden...Daarom zal ons basisinstrument systematisch en minstens na elke thematische inspectieronde geëvalueerd moeten worden.

- Thematische inspecties beogen het gericht en diepgaand inspecteren van welbepaalde thema 's, die bijzondere aandacht vragen omdat ze risico 's inhouden voor de doelgroep, omdat ze nieuw zijn, omdat ze maatschappelijk in de aandacht worden gebracht, terugkerend zijn bij klachten of incidenten of ons opgevallen zijn bij het basistoezicht... De duurtijd dat thema 's bevraagd worden kan variabel zijn en is afhankelijk van het thema zelf, de noodzaak aan een (snel) resultaat ...

Thematische inspecties kunnen ook uitgevoerd worden ter ondersteuning van thema 's die in de aandacht worden gebracht door het Agentschap Jongerenwelzijn, bv. naar aanleiding van de jaarlijkse kwaliteitsdag.

Thema 's kunnen ook over de verschillende sectoren heen worden geïnspecteerd (bv. DRM in verleden en nu nieuw thema intersectoraal)

We gaan ervan uit dat van elke thematische 'ronde' een aantal 'basis'vragen kunnen behouden worden in het basistoezicht, omdat ze te belangrijk zijn om los te laten, omdat we de aandacht ervoor levend willen houden...Daarom spreken we van een dynamisch basistoezicht dat systematisch en minstens na elke thematische inspectieronde geëvalueerd zal worden

- Opvolgingstoezicht beoogt de opvolging van eventuele tekorten of knelpunten die werden vastgesteld bij de inspecties. Dit wordt systematisch ingebed in het toezicht.

- Incidenteel toezicht biedt een antwoord op klachten die worden ontvangen, op ernstige gebeurtenissen of situaties van grensoverschrijdend gedrag die worden gemeld.

2. **Uitgangspunten.**

We vertrekken van ons gezamenlijk doel: een zo goed mogelijke zorg voor onze jongeren.

Zo komen we bij de 4 volgende uitgangspunten:

- De focus bij al onze inspecties = het resultaat voor de gebruiker

Dit uitgangspunt zal een toetssteen zijn bij het ontwikkelen van een basistoezicht, bij het bepalen van thema's, bij het uitvoeren van de inspecties

- Kwaliteitszorg is hierbij een noodzakelijk en ondersteunend kader voor het bewaken en bestendigen van de kwaliteit van hulp –en dienstverlening,

= een middel, maar is geen doel op zich, ook bij inspectie.

Dit houdt o.a. in dat we het kwaliteitshandboek niet systematisch opvragen, maar er bv. wel naar kijken om na te gaan of hiaten in de hulpverlening systematisch dan wel toevallig zijn. Dit houdt ook in dat we een zelfevaluatie kunnen raadplegen, maar niet dat we ze systematisch en integraal opvolgen.

- Het betrekken van de jongeren/context bij de inspectie

Betrekken op verschillende niveau 's: tijdens de inspectie zelf (indien haalbaar), maar ook bij het uitwerken van basistoezicht, bij bepalen van thema 's

Bv. gesprek met Cachet op 23/09/2016, nog gesprek met de VZW Ouderparticipatie Jeugdhulp Vlaanderen gepland

- We gaan zorgzaam tewerk, met zin voor Openheid en samenwerking: Niet alleen dialoog met de gebruikers, maar ook met het Agentschap Jongerenwelzijn, de organisaties/koepels,.

Bij de uitwerking van thematische inspecties wordt prospectie gedaan naar mogelijke onderzoeken, eventueel lopende projecten en geluisterd naar ervaring die al aanwezig is in de sector.

De uiteindelijke aflijning van wat onder de basis zal vallen, wat thematisch zal geïnspecteerd worden en hoe dit concreet zal worden aangepakt is ook afhankelijk van de proefinspecties.

3. Op korte termijn:

- Uitwerken van basistoezicht eerst in de residentiële, vervolgens in de ambulante/mobiele

- Gelijktijdig zullen we ook starten met het uitwerken van een eerste thema.

Aangestuurd door de beleidsbrief 2015-2016 (oktober 2015) van Minister Vandeurzen, waarin hij een thematische inspectie m.b.t. vrijheidsberovende maatregelen aankondigt en dit in verschillende sectoren.

In een eerste intern overleg botsten we al snel op verschillende definities in verschillende sectoren en werd beslist om te spreken van vrijheidsbeperkende maatregelen. Een tweede beslissing was om te starten met VBM bij jongeren.

De collega's van team gezondheidszorg hebben al proefinspecties gedaan in de kinderpsychiatrische afdelingen van de ziekenhuizen. Maar ook de collega's van gehandicaptenzorg zijn er mee bezig.

In BJZ zullen we na het uitwerken en proefdraaien starten in de OOOO, de proeftuinen en de GI
Vervolgens in de residentiële modules.

- Tenslotte plannen we in 2017 opnieuw inspecties in de diensten voor Pleegzorg: de opvolging van de kwaliteit van de hulp- en dienstverlening in de DPZ.

De voorbije jaren lag hier de nadruk op de organisatie (zowel bij de fusie-inspecties als bij de inspecties van het kwaliteitskader) en minder op de kwaliteit van de hulp- en dienstverlening.

Vanuit de zorg voor de gebruiker, komt in 2017 dus een vervolgtraject: inspecties over de hulpverleningspraktijk, met als doel een beter zicht te krijgen op de kwaliteit van hulp- en dienstverlening aan de gebruiker, onafhankelijk tot welke doelgroep of welke regio deze behoort.

Momenteel wordt werk gemaakt van deze thematische inspectie, die input zal geven voor een te ontwikkelen basistoezicht.

Er is dus nog werk aan de winkel, dat we willen aanpakken met veel goesting, in een sfeer van grote openheid en samenwerking